

es veritat ó mentida, es un peresós y esclau: el pagés que no vol llegir y estudiar y aplicar els adelantos agrícols es un peresós y tossut, que no sab comprendre 'ls seus interessos: el pagés que veyent qu'está agobiat de contribucions, que'ls governs no l' escoltan, y que en lloch de protegirlo li embargan la finca, y no 's decideix á la associació y á la instrucció per tenir forsa y ferse respectar, obra sense rahó y pega contra sí mateix per no dir un altra cosa.

Son molts els que passen la vida treballant y menjant, ab lo qual sols fan treballar els brassos y la boca, pero quedan en vaga la inteligencia y el cor, sense preocuparse de la religió, de la política, de la qüestió social ni del progrés ni de la educació dels fills. Es molt trist el veurer tantas personas que fan com els animals, menjar y treballar, sense fer treballar y desenrotllar la inteligencia; sense observar y discórrer, sense apèndrer ni perfeccionarse y sense pensar en la sèva ànima immortal: amorrats á la terra, no alsan la vista al cel, ni pensan en Deu ni en res espiritual; no resan, ni pensan en que han de donar compte á Deu; poden gosar com las bestiolas, pero se privan del millor goig, que es lo intelectual y espiritual.

No 's preocupan de lo de més valor, y corren y s'afadigan per cosas materials y baixas, ab trastorn del ordre establert per Deu, que 'ns diu: «Busqueu el regne de Deu y sa justicia, que lo demés se vos donará de més á més. ¿De qué vos servirà esser molt ríchs y guanyar tot lo del mon, si perdeu la vostra ànima?»

L' aburriment, la peresa de discorre, l' indiferencia, l' escepticisme, la apatia y abatiment y l' egoisme son els envenenadors de la vida: observar sempre, pensar sempre, discórrer sempre, apèndrer y progressar, es la part que hem de pendrer en la vida, ab energia y constancia y aplicant 'ls medis que tenim en nostra mà: aixís tindrem goig verdader, benestar y satisfacció noble.

A casa d'un lector de la *Revista de la Càmera* hi passá un cás urgent de fluix de sanch y no sapigueren qué fer, fins que al cap d'un dia hi aná el metje y confessá que no sols no ho había llegit, sino que 'l número que 'n parlaba, ja l'habían estripat: un cas de peresa en llegir y apèndrer, y un desordre en no guardar un periodich tan útil. Un altre que tenia els porchs malalts se 'ls vengué perdenthi molt sense volguerlos medicinar, ni posarlos en local higienich; tossuneria y no saber defensar els interessos. Se creuen que treballant molt y criant molts animals sens inteligencia y cuidado, anirán bé; y després es queixan del ofici de pagés qu' es dolent, y son ells que 'n tenen la culpa. A un altre li vaig proposar la ventatja del canem italiá y del sistema Solari, y 'm va contestar que no hi creya; que 'l canem del pais ja vá bè, y que de blat ja 'n cull bastant, si bè no surt á compte, donchs si 's anés á contar tot, cada quartera de blat li costa quatre duros. que es dir: vaig malament y no vull anar millor.

No hi ha remey pe 'ls pagesos rutinaris que no portan compte dels gastos é ingressos dels cultius, que no volen aplicar cap adelanto ni volen apèndrer: bè li vaig dir que sense gastarse diners en sulfat amonich ni en nitrat, qu' es lo més cart, podria ab el sistema Solari doblar la cullita, ab menos gasto de adobs, y que las experiencias repetidas d' Italia y fins d' Espanya comprobaban la veritat de las ventatjas de la inducció gratuita del ázoe ab la doble anticipació del adob per